

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Remissvar för samråd "Roslagsbanan till city"

Bakgrund

Regionen har remitterat förslag till järnvägsplan och miljöprovning till kommunen. Regionen har lämnat anstånd med remissvaret till den 15 april.

Bedömning

Remissen efterfrågar inte en helhetsbedömning, men kommunen anser det nödvändigt att svara utifrån ett helhetsperspektiv. Konsekvenserna av Roslagsbanan till city innebär, tillsammans med pågående och planerade kapacitetsförstärkningar, att syftet med Roslagsbanan ändras och kan likställas med byggande av en ny järnväg.

Det är trafikförvaltningen, såsom verksamhetsutövare, som ska redogöra för och i aktuella fall åtgärda samtliga de negativa effekter som uppstår i det system som påverkas. Detta gäller oavsett om påverkan sker inom eller utanför det område som är berört av markanspråk.

Kommunen noterar att processen drivs framåt och konstaterar att flera väsentliga synpunkter som tidigare lyfts i kommunens remissvar inte har beaktats. Den föreslagna remitteringen behandlar främst området söder om Danderyd och kommunen vill poängtera att systemperspektivet och helheten måste beaktas i högre utsträckning i processen.

Ändringar av Roslagsbanan medför konsekvenser för Danderyd och dess framtida utveckling är av stor betydelse för kommunens kollektivtrafiksystem. Roslagsbanan har en central roll att erbjuda våra kommuninvånare hållbara resealternativ både inom kommunen och i regionen, samtidigt som den bidrar till att avlasta vägtrafiknätet.

Planerade kapacitetsförstärkningar på Roslagsbanan kommer att påverka Danderyd och flera av de förslag som lyfts i regionens tidigare remisser riskerar att få negativa konsekvenser för Danderyd. Kommunen förväntar sig att regionen i högre grad tar hänsyn till kommunens synpunkter och säkerställer en tydligare involvering av kommunen i den fortsatta planeringen.

Danderyds kommun anser sammanfattningsvis att:

- Roslagsbanans utveckling kräver ett helhetsperspektiv
- Samtliga stationslägen i Danderyd ska kvarstå och trafikeras

Kommunstyrelsen

- Arbetet med planskild korsning vid Danderydsvägen/Ekebydalsvägen måste återupptas och ges hög prioritet
- Utvecklingen av Danderyds sjukhus kräver en effektivare kollektivtrafik
- Bytespunkten vid Danderyds sjukhus måste utvecklas i samklang med sjukhusområdets expansion
- Kumulativa miljöeffekter måste utredas för Danderyds kommun
- Framkomligheten på Roslagsvägen ska beaktas

Roslagsbanans utveckling kräver ett helhetsperspektiv

Förlängningen av Roslagsbanan till city, stationslägen, buller, bytespunkter och planskild korsning behöver utredas gemensamt där konsekvensanalyser ingår för samtliga förslag. Danderyd har i tidigare yttrande framfört avsaknaden av konsekvensbeskrivningar gällande vad en ökad trafikering på Roslagsbanan medför för Danderyd gällande buller, stationslägen och behov av planskildhet. Regionen planerar för att öka trafikutbudet från dagens nivåer, vilket är 15 tåg/tim till Östra station, till 20 tåg/tim till Östra station. En ökad trafikering innebär en stor påverkan för Danderyd då samtliga av Roslagsbanans grenar trafikerar kommunen.

Samtliga stationslägen i Danderyd ska kvarstå och trafikeras

Danderyds kommun har vid upprepade tillfällen under alla diskussioner och utredningsarbeten beträffande Roslagsbanan motsatt sig nedläggning av stationslägen i kommunen. Särskilt som regionen inte har presenterat varken sakskaäl som motiverar nedläggningar av stationslägen eller konsekvensanalyser av detta. Danderyds kommuns förhållningssätt är alltså att samtliga stationslägen i kommunen ska bibehållas och fortsätta trafikeras framöver.

De tidigare förslag på stationsnedläggningar motsätter sig kommunen då kommunens framtida planering utgår utifrån befintliga kollektivtrafikstråk. Vid flera av Roslagsbanans stationer finns bland annat bostäder, skolor, äldreboende och handelsplatser. Därav bidrar dessa stationslägen till att barn, ungdomar, och äldre ska kunna resa hållbart. I regionens Kollektivtrafikplan 2050 är inriktningen att öka tillgängligheten med kollektivtrafik till år 2050. Stationsnedläggningar minskar tillgängligheten till kollektivtrafik och strider mot regionens egna mål.

Arbetet med planskild korsning i Danderyd måste återupptas och ges hög prioritet

Planskild korsning vid Danderydsvägen/Ekebydalsvägen är en prioriterad fråga för kommunen. Dels utgör dessa korsningar säkerhetsrisker och har även negativa effekter på vägnätets framkomlighet. Framkomligheten är ansträngd redan idag och om fler tåg ska passera med högre hastighet för denna sträcka kommer konsekvenserna för säkerhet och framkomlighet bli negativa, vilket kommunen är kritisk till.

Kommunstyrelsen

Arbetet med planskild korsning har pågått under lång tid. Senast regionen visade förslag på alternativ för åtgärder var 2021, och sedan dess har inget hänt i frågan trots flertalet påtryckningar från kommunens sida. Danderyds kommun anser att det är ytterst angeläget och akut att utredningsarbetet prioriteras framöver. Regionen bör snarast återkomma med förslag på planskild korsning för kommunen att ta ställning till. En planskild korsning behöver vara på plats innan kapaciteten på spåren höjs.

Utvecklingen av Danderyds sjukhus kräver en effektivare kollektivtrafik

Danderyds sjukhus är en av Sveriges och Stockholmsregionens viktigaste vårdinrättningar med en hög besöksfrekvens. Idag finns över 5 000 arbetsplatser på sjukhuset. Vidare är det en välbesökt målpunkt som kommer att växa i takt med att sjukhusområdet växer.

Ett samråd för ny detaljplan om Danderyds sjukhus utveckling inom fastigheterna Sjukhuset 5 och 6 planeras till maj 2025. Planförslaget kommer innebära en utveckling av sjukhusets vårdverksamhet. En utökad vårdverksamhet vid Danderyds sjukhus kräver att kollektivtrafiken i området utvecklas i takt med detta. Då det är regionen som ansvarar både för vård och kollektivtrafik anser kommunen att det är nödvändigt att regionen tar ett större helhetsgrepp i frågan och prioriterar denna bytespunkt framöver.

Bytespunkten vid Danderyds sjukhus måste utvecklas i samklang med sjukhusområdets expansion

Stationslägena vid Danderyds sjukhus är ett av regionens högst trafikerade lägen. Danderyds kommun vill verka för en bättre kollektivtrafik och att bytespunkt Danderyds sjukhus förbättras är avgörande. Bytespunkten behöver utvecklas och effektiviseras för att skapa en god resenärsmiljö med enkla och smidiga byten mellan tunnelbana, buss och Roslagsbanan, samt hantera kapacitetsbrister. Stärkt koppling mellan busstrafiken, tunnelbanan och Roslagsbanan, samt mellan vårdverksamheten och Roslagsbanan är viktiga åtgärder som måste prioriteras. Bytespunkten är även en viktig prioriteringsfråga för Stockholm Nordost.

Kumulativa miljöeffekter måste utredas för Danderyds kommun

Kommunen efterfrågar fortsatt utredningar för hur de kumulativa miljöeffekterna av Roslagsbanan till city påverkar Danderyds kommun. Kommunen kan därmed inte ta ställning till vilka konsekvenser Roslagsbanan till city kan föra med sig förrän regionen utrett detta.

I Danderyds kommun är de negativa effekterna på hälsa och miljö omfattande i och med kombinationen av längre tåg och högre hastigheter med ökad frekvens, vilka skär genom en småskalig villamiljö. Det är dessutom särskilt utmanande att detta möjliggörs genom borttagande av stationslägen i Danderyd. Den senare föreslagna åtgärden utgör en del av det system som påverkas och ska därför värderas som en del i detta.

Kommunstyrelsen

För buller är det positivt att de nya fordonen (X15p) är tystare och att andra typer av bromssystem ska minska buller för vagnarna. Kommunen önskar ta del av mätningar för bullernivåer som gjorts vid inkörningen av nya fordon samt analyser för hur dessa nivåer kommer att förändras i Danderyd, främst kopplat till de bostadsområden där Roslagsbanan skär igenom kommunen idag.

Framkomligheten på Roslagsvägen ska beaktas

Enligt samrådsunderlaget kan byggtrafik komma att påverka kollektivtrafik, gång- och cykeltrafik samt vägtrafik under perioder på Roslagsvägen. Danderyd anser att det är viktigt att påverkan på bil- och busstrafiken, samt gång- och cykeltrafik, längsmed Roslagsvägen, vid byggnationen av tunneln, hanteras i ett tidigt skede. Det är viktigt att en hållbar trafiksituation kan möjliggöras då trafik till och från Danderyd, samt övriga nordostsektorn, använder Roslagsvägen för att nå Stockholm.

De sammantagna konsekvenserna av Roslagsbanan till city, i form av försämrad miljö och hälsa samt restider, blir mot bakgrund av ovan oacceptabla för Danderyd.

Johanna Hornberger
Kommunstyrelsens ordförande

Expedieras

Samrad.rbc@regionstockholm.se ange "TN 2024-1060 Samråd Roslagsbanan till city" i ämnesraden